

Retsmidler

Efter direktivets artikel 22 og 28, stk. 3, skal der hjemles henholdsvis registrerede personer og dataansvarlige adgang til domstolsprøvelse.

Efter udvalgets opfattelse er denne adgang allerede sikret i dansk ret. Udvalget lægger herved navnlig vægt på, at det følger af grundlovens § 63, stk. 1, at domstolene er berettiget til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser, og at der således vil være mulighed for domstolsprøvelse af sager afgjort af tilsynsmyndighederne på baggrund af f.eks. en klage fra en registreret person. I givet fald vil den registrerede eller den dataansvarlige, som tilsynsmyndighedens afgørelse m.v. måtte gå imod, kunne indbringe afgørelsen m.v. for domstolene. Der henvises herved til *betænkningen*, side 387.

På den anførte baggrund finder udvalget ikke, at der er behov for at indsætte en udtrykkelig bestemmelse i lovgivningen om, at en registreret person kan indbringe spørgsmål om krænkelse af den pågældendes rettigheder i henhold til lovgivningen om behandling af personoplysninger for domstolene. Der findes heller ikke at være behov for en bestemmelse om, at dataansvarlige kan indbringe tilsynsmyndighedens afgørelser m.v. for domstolene.

Erstatningsansvar

Som nævnt ovenfor under pkt. 4.9.2.1. er spørgsmålet om dataansvarliges erstatningspligt over for registrerede personer ikke reguleret i den gældende registerlovgivning. Spørgsmålet skal derfor i dag afgøres efter dansk rets almindelige erstatningsregel (culpa-reglen).

Direktivets artikel 23 må imidlertid efter udvalgets opfattelse antages at skulle forstås således, at det påhviler medlemsstaterne at fastsætte et præsumptionsansvar (culpa med omvendt bevisbyrde) for den dataansvarliges uretmæssige behandling af oplysninger om registrerede personer.

For at sikre en korrekt implementering af artikel 23 foreslås det derfor, at der i den kommende lov om behandling af personoplysninger - i modsætning til i dag - indsættes en regel om, at den dataansvarlige skal erstatte skade, der er forvoldt ved behandling i strid med bestemmelserne i loven, medmindre den dataansvarlige godtgør, at skaden ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, der må kræves i forbindelse med behandling af oplysninger.

Herudover nødvendiggør direktivets artikel 23 efter udvalgets opfattelse ikke, at der i lovgivningen fastsættes særlige regler vedrørende dataansvarliges er-

statningsansvar over for registrerede personer. Det anbefales derfor, at de almindelige betingelser i dansk ret for at pålægge erstatningsansvar i øvrigt skal finde anvendelse ved bedømmelsen af, om den dataansvarlige er erstatningsansvarlig over for den registrerede.

Udvalget anbefaler således, at der - bortset fra spørgsmålet om ansvarsgrundlaget - ikke foretages ændringer i den gældende retstilstand.

Strafansvar m.v.

Med hensyn til spørgsmålet om fastsættelse af strafbestemmelser anbefaler udvalget, at der - ligesom i dag - fastsættes separate strafbestemmelser for henholdsvis personer, der foretager behandling af oplysninger for offentlige myndigheder, og for personer beskæftiget i den private sektor.

Endvidere bør der - som noget nyt - fastsættes bestemmelser om strafansvar for overtrædelse af de regler i den kommende lovgivning, som vedrører Data-tilsynets beføjelser i relation til behandlinger, der er undergivet en anden medlemsstats lovgivning.

Udvalget bemærker, at der naturligvis - i lighed med den gældende registerlovgivning - bør være mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar.

Herved vil lovgivningen efter udvalgets opfattelse leve op til direktivets artikel 24, hvor det er foreskrevet, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til sikring af, at direktivet gennemføres i fuldt omfang, ligesom de bl.a. skal fastsætte de sanktioner, der skal finde anvendelse i tilfælde af overtrædelse af de bestemmelser, der vedtages til direktivets gennemførelse.

Endelig bemærker udvalget, at bestemmelsen i den gældende lov om private registre § 28 om frakendelse af retten til at drive eller beskæftige sig med visse typer af virksomhed (advarselsregistre, kreditoplysningsbureauer og edb-servicebureauer) efter udvalgets opfattelse bør udvides til også at angå de tilfælde, hvor der ydes erhvervsmæssig bistand ved stillingsbestættelse, og hvor der føres retsinformationssystemer.

4.2.9.3. Justitsministeriets forslag

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag til erstatnings- og strafbestemmelser.

Endvidere kan Justitsministeriet tiltræde udvalgets vurdering af, at der ikke er behov for udtrykkelige regler om domstolsprøvelse, idet der allerede er adgang hertil efter gældende ret.

Bestemmelserne i lovforslagets §§ 69-71 skal ses på denne baggrund.